

Republika Hrvatska
Općinski sud u Splitu

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Splitu, po sucu Tomislavu Bagi, u pravnoj stvari tužitelja Damira Vukovića iz Splita, Savska 11, OIB: 99229115602, zastupanog po punomoćnicima iz Odvjetničkog društva Lubina i Čutura j.t.d. Split, protiv tuženika Republike Hrvatske, OIB: 18683136487, zastupane po Općinskom državnom odvjetništvu u Splitu, Građansko-upravni odjel, radi naknade štete, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 14. svibnja 2026., u nazočnosti zamjenice punomoćnika tužitelja i zamjenice Općinskog državnog odvjetnika, na ročištu određenom radi objave presude, 15. srpnja 2026.

p r e s u d i o j e

I Nalaže se tuženiku Republici Hrvatskoj, OIB: 52634238587, u roku od 15 dana isplatiti tužitelju Damiru Vukoviću, OIB: 99229115602, iznos od 75,00 €, sa zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 18. lipnja 2012. godine pa do 31. srpnja 2015.godine, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, sa zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 1.kolovoza 2015. godine pa do 31. prosinca 2022.godine, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna, sa zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 1.siječnja 2023.godine pa do 29.12.2023., po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za pet postotnih poena, a od 30.12.2023. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok se u preostalom dijelu od dosuđenog tužbeni zahtjev odbija.

II Svaka stranka snosi svoje troškove.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je protiv njega pod brojem K-13/2018 vođen kazneni postupak pred Županijskim sudom u Splitu. Tužitelj da je bio optužen za kazneno djelo ubojstva iz članka 90. Kaznenog zakona/97, a presudom od 16.X.2018.godine tužitelj da je pravomoćno oslobođen optužbe. U tom postupku tužitelj je bio u pritvoru/istražnom zatvoru 1240 dana, pa je od Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske zatražio da mu, naslonom na propis iz članka 480. stavak 1. točka 1. Zakona o kaznenom postupku/97, a prema propisu iz članka 25. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske, nadoknadi štetu koju je trpio za vrijeme dok je bio lišen slobode i dok se nalazio u istražnom zatvoru. Ministarstvo pravosuđa i uprave je u predmetu UP/I-702-03/20-01/52 dopisom od 2.II.2023.godine utvrdilo da je zahtjev tužitelja pravno osnovan, pa je ponudilo tužitelju da mu plati iznos od 46.078,40 € radi povrede prava osobnosti neosnovanim lišenjem slobode „s obzirom na trajanje uhićenja, narav i težinu kaznenog djela i ostale okolnosti slučaja“. Tužitelj smatra da iznos koji je Ministarstvo pravosuđa i uprave ponudilo tužitelju nije primjeren. Protiv tužitelja je u tom predmetu vođen postupak da bi on ubio svoju majku, policija, državno odvjetništvo i sud da su javnost kontinuirano obavještavali da bi tužitelj ubio svoju majku, pa su o tome „sredstva javnog priopćavanja“ obavještavali javnost kao da je tužitelj to i učinio, premda je istina sasvim drugačija, pa je tužitelj trpio povredu prava osobnosti prouzročenu neosnovanim lišenjem slobode u trajanju od 1240 dana. Tužitelj je lišen slobode dana 9. veljače 2010. godine u 16:00 sati. Dana 17. lipnja 2012. godine tužitelj je proveo u zatvoru, vrlo malo je spavao, bio je iscrpljen, slabo je jeo, trpio je duševne boli jer ga je tuženik osumnjičio da bi ubio svoju majku, pa traži da mu tuženik za taj dan plati iznos od 345,29 € na ime naknade štete zbog povrede prava osobnosti, jer mu je takvim ponašanjem tuženika oduzeto pravo na slobodu, pravo na ugled, pravo na čast, pravo na dostojanstvo i pravo na uživanje u obiteljskom životu sa suprugom i kćeri. Lišenjem slobode tužitelju da je tuženik onemogućio da radi, a radio je kao pomorac, pa mu je povrijedio pravo na rad iz članka 55. Ustava Republike Hrvatske pa mu je tužitelj onemogućio i pravo na zaradu kojom je mogao sebi i obitelji slobodan i dostojan život, koje pravo je propisano člankom 56. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske. Zbog svega podnosi tužbu i predlaže prihvatiti tužbeni zahtjev.

2. Tuženik je u odgovoru na tužbu istaknuo kako uz tužbu nije priložena valjana punomoć za zastupanje tužitelja u ovom postupku, odnosno da tužitelj nije izdao punomoć za vođenje parnice sukladno čl. 95. i 97. Zakona o parničnom postupku. Tuženik se protivi tužbi i tužbenom zahtjevu u cijelosti, predlaže odbiti tužbeni zahtjev. Ističe prigovor zastare te navodi da kod činjenice da je tužitelj odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, broj: I KŽ-679/2018-7 od 17. prosinca 2019. zaprimio u siječnju 2020. cijeneći vrijeme podnošenja tužbe to je predmetna tražbina tužitelja zastarjela. Naglašava da u konkretnom slučaju tužitelj potražuje naknadu štete zbog povrede prava osobnosti prouzročene neosnovanim lišenjem slobode i to isključivo za jedan (1) dan proveden u pritvoru te da je pred Općinskim sudom u Splitu podnio više desetaka tužbi kojima se na isti način i u istom iznosu traži naknada štete za svaki pojedini dan proveden u pritvoru. Osporava se osnova tako postavljenog tužbenog zahtjeva tužitelja, odnosno potraživanja naknade štete za svaki pojedini dan proveden u pritvoru, obzirom da isto ne može egzistirati kao samostalna cjelina. I prema sudskoj praksi u istovrsnim predmetima da se uzima u obzir cjelokupno vrijeme trajanja neosnovanog lišenja slobode. Naknada neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti uzrokovanog neosnovanim lišenjem slobode prosuđuje se prema odredbi čl.

1100. ZOO-a kao jedinstvena šteta koja obuhvaća sve štetne posljedice proizašle iz neosnovanog lišenja slobode vodeći računa upravo o ukupnom vremenu trajanja pritvora. Stoga, razdoblje provedeno u pritvoru, kao jednu od okolnosti u smislu čl. 1100. ZOO-a koja utječe na visinu pravične novčane naknade, valja razmatrati kao jednu cjelinu pa se ne može svaki pojedini dan proveden u pritvoru sagledavati izdvojeno, odnosno pravičnu novčanu naknadu u konkretnom slučaju prosuđivati samostalno za pojedini dan. Naknada pravične novčane naknade predstavlja satisfakciju te kao takva ne smije pogodovati ciljevima koji su protivni njezinoj naravi i društvenoj svrsi. Postupanje tužitelja (točnije naznačenih punomoćnika) koji za svaki pojedini dan proveden u pritvoru podnosi posebnu tužbu radi naknade neimovinske štete, osobito vodeći računa o kojem se razdoblju radi, nedvojbeno predstavlja zlouporabu procesnih ovlaštenja kao i nedopušteno raspolaganje stranke iz čl. 3. st. 3. Zakona o parničnom postupku. Isto tako, ukazuje na lukrativne pobude, odnosno usmjerenost ciljevima koji su protivni i naravi i društvenoj svrsi pravične novčane naknade. Za takvo postupanje nema nikakvog opravdanja jer se svi zahtjevi temelje na identičnom činjeničnom i pravnom osnovu, odnosno svi ti zahtjevi u suštini čine samo jedan zahtjev za naknadu neimovinske štete zbog povrede prava slobode, pa se polazeći od načela savjesnog korištenja procesnih ovlaštenja/načela zabrane zlouporabe prava te načela ekonomičnosti postupka, iz čl. 9. i 10. ZPP-a, predlaže sudu, sukladno čl. 313. ZPP-a, odrediti spajanje tih postupaka radi zajedničkog raspravljanja i donošenja zajedničke odluke. Podredno, pod pretpostavkom da bi se u konkretnom slučaju radilo o tužbenom zahtjevu koji bi mogao samostalno egzistirati (što se osporava), odnosno ako sud odbije sve istaknute prigovore tuženika i ne prihvati prijedlog tuženika za spajanjem postupaka, svakako je prilikom odmjeravanja visine pravične novčane naknade potrebno imati u vidu činjenicu vođenja postupaka po identičnim zahtjevima tužitelja. Uzimajući u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja, osobito vremensko razdoblje provedeno u pritvoru, te vodeći računa o cilju i svrsi kojoj pravična naknada služi, zatraženi iznos naknade štete po danu provedenom u pritvoru svakako je previsoko postavljen. Osporava se i tijekom zateznih kamata na zatraženi iznos pravične novčane naknade. Tužitelj da neosnovano potražuje kamate od dana kada je proveo dan u pritvoru jer mu iste sukladno odredbi čl. 1103. ZOO-a pripadaju od dana podnošenja pisanog zahtjeva.

3. U postupku su izvedeni dokazi uvidom u spise ovog suda poslovni broj Pnš-391/13, Pn-269/23, Pn-359/24 i Županijskog suda u Splitu poslovni broj K-13/18 (u prilogu spisa i putem sustava eSpis), spis Općinskog suda u Puli poslovni broj P-402/07 (u prilogu spisa i putem sustava eSpis), spis Ministarstva pravosuđa i uprave Klasa: UP/I-702-03/20-01/52 (l.s. 59,60,66 i u prilogu spisa). Daljnjih dokaznih prijedloga stranke nisu imale i na ročištu od 14. svibnja 2026. su predložile zaključiti glavnu raspravu.

4. Tužbeni zahtjev je djelomično osnovan.

5. Prema čl. 154. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23, u daljnjem tekstu: ZOO) tko drugome uzrokuje štetu dužan je naknaditi je ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje. Odredbom čl.1100.st.1. ZOO-a propisano je da u slučaju povrede prava osobnosti će sud, ako nađe da to težina povrede i okolnosti slučaju opravdaju, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade imovinske štete, a i kad nje nema. Odredbom čl.19.st.1. ZOO-a propisano je da svaka fizička i pravna osoba ima pravo na zaštitu svojih prava osobnosti pod pretpostavkama utvrđenim zakonom.

St.2. istog članka ZOO-a propisano je kako pod pravima osobnosti u smislu zakona se podrazumijevaju: pravo na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, ime, privatnost osobnog i obiteljskog života, slobodu i dr. Prema čl. 25. st. 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine broj 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14) svatko tko je bio nezakonito lišen slobode ili osuđen ima, u skladu sa zakonom, pravo na odštetu i javnu ispriku. Odredbom čl. 9. st. 5. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, a koje je Republika Hrvatska prihvatila retroaktivno počev od 6. listopada 1991. (Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 12/1993.), propisano je da svaka osoba koja je bila žrtva nezakonitog uhićenja ili pritvora ima pravo na naknadu štete. Pravo na slobodu i sigurnost, uključujući i pravo na odštetu žrtvama nezakonitog uhićenja ili pritvaranja propisano je i odredbom čl. 5. st. 1. i 5. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj: 6/99, 88/99).

6. Nije prieporno da je tužitelj pravomoćno oslobođen optužbe u predmetu Županijskog suda u Splitu poslovni broj K-13/18 i da je pritvoru, odnosno istražnom zatvoru proveo vrijeme od 09. veljače 2010. do 02. srpnja 2013. Sporno je ima li tužitelj pravo na naknadu štete, je li valjano zastupan po punomoćniku u ovom postupku, može li samostalno egzistirati tužbeni zahtjev u odnosu na pojedinačne dane lišenja slobode i je li nastupila zastara potraživanja. Ovaj sud ocjenjuje da je tužitelj izdao valjanu punomoć za zastupanje u ovom postupku (l.s. 4) u kojoj punomoći je navedeno da tužitelj daje ovlast odvjetnicima iz navedenog odvjetničkog društva da ga zastupaju u postupku za naknadu štete koju je zatražio u postupku broj klasa UP/I-702-02/20-01/52 od Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske. Tu punomoć ovaj sud ocjenjuje u skladu s odredbama čl. 89., 89a. i 95. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, u daljnjem tekstu: ZPP). Ovo posebno zbog činjenice što je tužitelj morao zahtjev za naknadu štete podnijeti prvostupanjskom sudu u kaznenom postupku, odnosno nadležnom ministarstvu, sve sukladno čl. 476. do 481. Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine 110/1997, 27/1998, 58/1999, 112/1999, 58/2002, 143/2002, 178/2004, 115/2006, 152/2008, 76/2009, 80/2011, 143/2012, u daljnjem tekstu: ZKP/97). Ovaj sud je prihvatio postupanje po tužbenom zahtjevu držeći da ne postoje zapreke postavljanju istog za svaki pojedinačni dan, za koji se naknada štete traži, posebno, vodeći računa o odredbama ZPP-a i ZOO-a. Zbog navedenog nije postojala obveza spajanja svih parnica za koje je predviđena ista vrsta postupka, a koje se pred ovim sudom vode između istih stranaka, sukladno čl.313 ZPP-a, imajući u vidu da su svi ti postupci u zaduženju kod više različitih sudaca pa ne mora značiti da bi se time ubrzalo raspravljanje ili smanjili troškovi.

7. Prigovor zastare nije osnovan jer iz spisa Ministarstva pravosuđa i uprave Klasa: UP/I-702-03/20-01/52 proizlazi da je zahtjev za naknadu štete pred istim ministarstvom podnesen 10. travnja 2020. Nadležno ministarstvo je dopisom od 02. veljače 2023. izvijestilo ovdje tužitelja da je traženje za neimovinsku štetu previsoko postavljeno i da smatra pravičnom naknadu u iznosu od 46.078,40 eura, čime je došlo do priznanja duga i do prekida zastare sukladno čl. 240. st. 1. ZOO-a. Istovremeno je tužitelj izvješten da je u slučaju ne prihvaćanja ponude ovlašten kod nadležnog suda podnijeti tužbu za naknadu štete protiv Republike Hrvatske, što je ovaj i učinio 4. ožujka 2024. zbog čega očito nije došlo do nastupanja zastare, sukladno odredbama čl. 477. i 478. ZKP/97, u svezi s čl. 238. ZOO-a.

8. Tužitelj u iskazu (u predmetu ovog suda poslovni broj Pn-269/23) ističe da je pozvan na razgovor 08.02.2010. i tada je zadržan u pritvoru, odnosno kasnije u istražnom zatvoru. Lišen slobode bio je, misli, do 14. srpnja 2013., odnosno ukupno u pritvoru odnosno istražnom zatvoru 1240 dana neosnovano. Koliko je imao prilike čuti istražni zatvor je čak rigorozniji nego pravomoćni zatvor. U ćeliji broj 39 bi danima, mjesecima pa i godinama bilo i po 10 ljudi. Sam prostor te sobe odnosno ćelije bio je skučen, tu je bio smješten s raznim ljudima koje nikad u životu nije sreo niti se s njima družio. U toj sobi-ćeliji ne može se hodati ni kretati. Poslije toga je premješten u sobu-ćeliju 18 ili 19 u koju je inače moglo stati 6 osoba, ali dok je tužitelj tu bio bilo ih je uvijek 4 ili 5. Nakon toga premještan je u sobu-ćeliju broj 36, u to vrijeme skupljao bi posuđe poslije ručka, a to da se može kretati, malo izaći i na neki način koristiti to vrijeme slobodnije. Za to vrijeme što je bio lišen slobode bio je prebacivan na rasprave na Županijski sud i na Vrhovni sud, što je bilo dosta često. U to vrijeme je radio kao gas inženjer, što znači rukovoditelj ukrcaja i iskrcaja plina na brodu, za ukapljeni plin. U to vrijeme je studirao i Pomorski fakultet, ali ga nije nikad završio. Imao je namjeru i završiti školovanje za upravljanje strojem neograničene snage duge plovidbe. Ima kćer koja je danas u dobi od 35 god i u vrijeme lišenja slobode je bio u braku. Razdoblje što je proživio lišen slobode opisao bi kao zlostavljanje, psihičko i fizičko. Državne institucije i službe, Policija, Državno odvjetništvo, sud, punili su stupce javnih glasila, internet, novine, televiziju, da je optužen za ubojstvo vlastite majke, da je ubio svoju majku, što on nije učinio. Noćima ne bi spavao, plakao bi, nije mogao jesti ni živjeti. I danas ga sve to muči, izgubio je kontakt sa svom rodbinom, jer su oni tako odlučili čitajući tisak, novine, medije, sve što se pisalo o tom slučaju. Brat mu je okrenuo leđa, tvrdio da je on to učinio. Ono što se njemu dogodilo da je jedno silovanje istine, smršavio je 20 kg u zatvoru. Kći ga je posjećivala, pričala o tome što se piše, ali ona se i ustručavala o tome pričati da ga ne bi uzrujavala, čuo je od drugih, čitao je o tome. Supruga ga je znala posjećivati u zatvoru. Susjedi i rodbina su mu okrenuli leđa, život mu je uništen, izgubio je sve što je u životu imao i radio. Vještak psihijatar (u predmetu ovog suda poslovni broj Pn-359/24) je naveo kako je mišljenja da su nanesene duševne boli zbog neosnovanog lišenja slobode, odnosno povrede ugleda, časti, slobode i osnovnih prava ličnosti izazvali kod tužitelja povredu duševnog integriteta umjerenog stupnja, a trajnog karaktera, što izraženo u postotku iznosi 20%.

9. Tužitelju je šteta dosuđena jer je nesporno da neosnovano lišenje slobode unosi u psihički život trpljenje i nanosi duševne patnje, što predstavlja neimovinsku štetu koja treba nadoknaditi odgovarajućom satisfakcijom. Bez obzira na psihičku strukturu ličnosti, svaki čovjek trpi više ili manje, odnosno osjeća nelagodnosti zbog gubitka slobode i boravka u zatvoru što mu svakako daje pravo na zadovoljštinu. Na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja ovaj sud je prihvatio tužbeni zahtjev za naknadu neimovinske štete, držeći nesumnjivo dokazanim da je tužitelj pretrpio štetu tako dugim neosnovanim lišenjem slobode što će zasigurno ostaviti duboke i trajne rane i posljedice na njega i uvelike utjecati na kvalitetu njegova života. S obzirom na nespornu dužinu trajanja pritvora zbog optužbe za kazneno djelo ubojstva vlastite majke, od koje je tužitelj u konačnici pravomoćno oslobođen, a to je ukupno 1240 dana, kao i posljedice koje je pritvaranje prouzročilo u odnosu na zdravstveno stanje tužitelja, uzimajući u obzir dob tužitelja, činjenicu odvojenosti od obitelji (kćeri i supruge), publicitet koji je to pritvaranje izazvalo, kao i s obzirom na težinu kaznenog djela za počinjenje kojeg je bio terećen, sud je po toj osnovi tužitelju dosudio 75,00 eura pravične novčane naknade (za konkretan dan) u odnosu na povredu prava osobnosti,

prava na slobodu, ugleda i časti, prava na dostojanstvo i pravo na uživanje u obiteljskom životu (članak 1100. stavak 1. i 2. ZOO-a). O kamata je odlučeno temeljem čl. 29. i 1103. ZOO-a.

10. Tužbeni zahtjev je odbijen u odnosu na izgublenu zaradu s obzirom da tužitelj nije dokazao kakvu i koliku zaradu bi spornog dana (17. lipnja 2012.) ostvario, odnosno mogao očekivati. Tužitelj je naveo da je prije lišenja slobode radio kao pomorac, da je ostvarivao visoku zaradu od 12.000,00 USD mjesečno, da se nakon izlaska iz istražnog zatvora bio zaposlio kod izvjesnog Ivica Mladinea, ali nije predložio bilo kakav dokaz da bi 17. lipnja 2012. doista obavljao bilo kakav posao i ostvario zaradu (dokaz u smislu određenih isprava nadležnih institucija, Porezne uprave, Državnog zavoda za statistiku i slično, saslušanja svjedoka, eventualnog vještačenja itd.). Zbog navedenog sud nije mogao utvrditi da bi tužitelj takvu zaradu ostvario tog dana da nije bio pritvoren i boravio u istražnom zatvoru i da bi tu zaradu osnovano mogao očekivati prema redovnom tijeku stvari (čl. 1089. st. 3. ZOO), pa je taj dio tužbenog zahtjeva odbijen.

11. O trošku je odlučeno temeljem čl. 154. st. 4. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23) s obzirom da su stranke djelomično uspjele u parnici u približno jednakim dijelovima, uzimajući u obzir osnovu i visinu.

12. Zbog svega navedenog odlučeno je kao u izreci.

U Splitu, 15. srpnja 2026.

S u d a c

Tomislav Bago v.r.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude dopuštena je žalba Županijskom sudu. Žalba se predaje putem ovog suda, u roku od 15 dana od dana dostave prijepisa ove presude.

DNA

1. Tužitelju po punomoćnicima.
2. Tuženiku po zastupniku po zakonu.

Broj zapisa: **9-3088a-f9101**

Kontrolni broj: **0c943-1b29d-0a684**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Tomislav Bago, O=OPĆINSKI SUD U SPLITU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.